

Stari in mladi Slovenec.

Vaditi.

S. Dostikrat sem že mislil, da ima glagol na-vaditi (cf. vedem — vesti, vodim — voditi) in ravno tako tudi samostavnik na-vada, vaja več v sebi, kakor sedanji Slovenec navadno z njim zaznamnja.

O. Vaditi pomeni accusare, incitare, supponere, reprehendere, vada calumnia, navaditi impellere, vaditi se contendere, svada contentio, in scr. vad loqui govoriti, s predlogom: vi disputare.

S. Torej piše Gutsman: Od hiše kapljive in žene svadljive, reši nas! Znano mi je tudi ovaditi koga, t. j. zatožiti, naznaniti; svaditi se (wörteln, zanken) t. j. spreti, skregati se. Pa saj ni naša svada isto kar nemški „Suada, Suade“ (Redefluss, angenehm fliessender Vortrag)? In Terstenjak meni, da je iz vad — vand staro imenovanje Vand — Vend — Vind (šumeč, govoreč, sloveč), tedaj slovensko.

Vašinū.

S. Koj sem se poprijel oblike vašin (e vestra regione oriundus) in našin (nostras), ker mi tako kratko pa krepko zaznamva vašega ali našega človeka. Glasi se boljše od našinec, vašinec. Dobro mi bode služila časi tudi našinstvo (res nostrae) in vašinstvo (res vestrae).

O. Hrovat pravi tudi na pr. govori naški t. j. po naše nam. mojega našišky (nostro more).

Velii.

O. Poslednji čas so jeli slovenski pisatelji večkrat rabiti obliko veli- ali vele- vsaj v sostavah, in prav bi bilo, da jo pisarijo še bolj pogostoma nekaj, ker je krajši mimo velik-o, nekaj ker se lepše glasi: velelep, vele-um, -glav, -ok, -ust, -glasen, -daren, -dušen itd.; velemož ali velimoža (optimum unus, insignis, dynasta).

S. Meni je posebno všeč Vaš velimi, -ma, -mè (velmi, velma, valde, sehr), glagol veličiti in veličati (extollere), — se (extolli), veličiv in veličav (superbus, arrogans, inanis gloriae cupidus), veličaj superbia, veličije, velično magnifice, veličnost, velikota, veličestvo itd. Zlasti pa sem spoznal, da ste

Vi djali v^éliki dan, velikodeenni, velikodnevní, kakor pravim zdaj še veliki četrtek, veliki petek, velika sobota, velika nedelja, zakaj bi ne govoril ravno tako tudi veliki dan, kakor govorim v^élika noč, sv^éti dan? Zakaj imenujejo Slovenci god vstajenja Gospodnjega ravno velika noč ali „velikonoč“, je bilo sim ter tje brati. Jaz hočem pa v prihodnje „pascha, dies paschalis“ zvati vsaj večkrat po Vaše: v^éliki dan.

Veselü.

O. Sej se ti bodo verstniki in tovarši smejali, če boš take besede pobiral po mojem hramu, ki jih imaš že od nekdaj tudi v svojem!

S. Res je, da se rad veselim in me mika veselje, ali vse premalo rabimo Vaše veselovati in veselovanje, veselno (veselno vino), veselost in veselnost, veselstvo. Mika me še posebej, ker se mi kaže v nji korenika besede vesna t. j. veseli čas ali spomlad.

O. Scr. vas amare, vasna bonus, vasanta ver (tempus amoenum), rad. vas, us splendere.

S. Morebiti se vjema z vesna vsaj časi moja vesnisa, prijetna, svetla vas, dolina, ki je pa časi berž ko ne namesti besnica t. j. huda, hudobna, zlobna. Tudi se mi bo vstreglo tu pa tam z glagolom vesnovati vernare, kakor mi je v navadi zimovati hibernare.

Vetühü.

S. Ta prilog ima Metelko v slovnici, in mislim, da je lat. vetus; vendar se mi čudno zdi, da je bil Vam tako naveden: vetühü, vetühati, — osti, — ota vetustas, vetüšiti antiquare, vetüšati antiquari, vetšan in vetšal vetus itd.

O. Scr. vatsas annus, gr. ἔτος, lat. vetus. Sveto pismo se stsl. kliče: Knigy vethago i novago zavêta na pr. vü gradê Ostrozê l. 1581.

S. Jarnik kaže razloček med vetih vetha, vetho sach-alt in star lebens - alt, in izpeljuje iz tega celo večä, na večö iti, večvati, večovne bukvi itd., ter pravi, da je večä po Koroškem: alte Stift, Giebigkeit (neue Anlagen = novice).